

Naročnina za celo leto K 2.— — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inzerate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpslati.

Štev. 19.

V Ptuj v nedeljo dne 18. septembra 1904.

V. letnik.

Volilci ptujskega volilnega okraja, volite enoglasno Franca Vračko-ta!

Volitve imamo pred durmi. Skrajni čas je, da si vsak volilec dobro premisli in prevdari, katerega moča ime da bode zapisal na svoj volilni listek. Vsak volilec naj tokrat pokaže, da voli po svoji pameti, po svojem spoznanju, po svoji volji, ne pa na komando klerikalnih feldvebeljnov in drugih nasilnikov. Volitev se bode tokrat vršila na tak način, da se nikomur ne bode treba ozirati na vsakojake razmere odvisnosti. Vsakdo lahko zapiše svojega kandidata na svoj volilni listek tako, da nikdo ne bode vedel, kogar ime da ima na njen zapisano. Nikdo nima pravice zahtevati, da bi se mu moral volilni listek, oziroma ime kandidata pokazati. Na volišču agitirati je postavno prepovedano in kdor bode proti tej določbi ravnal, proti temu se bode tudi postavno postopalo; da se bode to zgodilo, za to bodemo skrbeli naprednjaki, ki vendar želimo enkrat brez tujega upljava, brez nasilstva voliti, česar smo se itak že naveličali. Biti hočemo prosti državljani in to tudi dejanski pokazati. Posluži naj se vsak volilec svoje volilne pravice tako, kakor se mu spodobi, kakor mu pristoja. Zavrne naj vsakogar, ki bi mu skušal vsiljevati kandidata dr. M. Ploja, ker tega vsakdo pozna že dovolj, da se ne bode dal tudi pri tej volitvi na led speljati. Dr. M. Ploj ima pač pred volitvami za volilce polno torbo lepih obljub, a po volitvah se jih ne spominja več. Kdor veliko govori, na-

vadno malo stori. Že dolgo časa sem sklicujejo klerikalni kolovodje volilne shode, zdaj na tem — zdaj na unem kraju, kjer priporočujejo svojega kandidata dr. M. Ploja, ki tudi sam hodi okoli in si volilcev pridobiti skuša. Kdor si mora toliko prizadevati, da bi si svoj mandat zagotovil, ta mora biti pač malozaslužen človek, akoravno se njegovo ime sliši na vseh koncih in krajih. Gospod Vračko tega ne dela. Za letošnje volitve še enega shoda ni sklical, temuč je svoji stranki samo dal svojo možko besedo, da se bode za pravice svojih volilcev krepko in vztrajno potegoval, ako bode za poslanca izvoljen. In to popolnoma zadostuje. Naša in dolžnost vsakega zavednega volilca je toraj, da se za izvolitev Vračko-ta zagotovi dovoljno število glasov. Vsak naprednjak naj zanj agitira, ker ta mož je preskromen, da bi se sam vrival v ospredje ter se s svojim nasprotnikom za glase kavsal. Kričač on nikdar ni bil in ne bode. toda kar obljubi, to tudi stori — ker je mož — beseda.

Kakor smo že zadnjič omenili, živi Vračko med priprostim ljudstvom, čegar težave so mu dobro znane in čegar zahteve so tudi želje njegove lastne osebe. S kmeti (kot tovariši) in delavci pride vsak dan v dotiko, ž njimi in med njimi on živi, ž njimi on ponajveč občuje in ž njimi se najgosteje pogovarja o potrebah, ki ta dva stana zadevajo.

Poglejmo pa si dr. M. Ploja. Dr. Ploj je visok državni uradnik, razun tega pa še milijonar, ki ima na leto dobrih 100 tisoč kron dohodkov. Njemu ne škoduje toča, ne povodenj, ne trsna uš, i. t. d., ker on ni kmetovalec, ki se živi iz pridelkov svojega zemljišča. Vračko pa je kmet in trpi kakor vsak drugi kmet, ako ga zadene ta ali druga vre-

menska uima ali kaka druga nesreča. Odkar je končal svoje študije, pride dr. M. Ploj le malokedaj med priprosto ljudstvo, med svoje rojake. On je visok uradnik pri vladi — dvorni svêtnik — ter občuje samoobsebi umevno le z visoko gospodo, med katero ima svoje tovariše in prijatelje. S kmeti in delavci pride v dotiko k večjemu na kakem ljudskem shodu in še tukaj tudi le za kakih par uric. Tu vidi ta pospod lepo praznično oblečene kmete in delavce, ki so dobre volje in veselih obrazov, in kojim se ne vidi, da so šele prejšni dan s potnim čelom, morebiti lačni in žejni vzdihovali pri težkem delu — bodisi na kmetiji, bodisi v delavnici. Te navidezno srečne ljudi vidi toraj dr. M. Ploj, kadar pride med slovensko ljudstvo, ne vidi jih pa pri delu, pri njihovem trpljenju. Mogoče, da poizve dr. Ploj kaj iz pripovedovanja ali opisovanja o slabem položaju kmečkega in delavskega stanu, pa z lastnimi očmi on tega ne vidi. Naj pa se komu kaka reč še tako živo opisuje, nikdar je ne bode tako dobro poznal in umel, kakor če jo je na lastne oči videl. Največ vredna je pa še lastna izkušnja, o kateri se pa pri dr. Ploju gledé kmečkega in delavskega stanu itak ne more govoriti.

Čisto drugi mož je naš kandidat Fr. Vračko. On je kmet in ob enem tudi delavec na svojem zemljišču. On pozna težnje in britkosti kmečkega in delavskega stanu. Vračko ne vidi svojih rojakov samo takrat, kadar so v praznični obleki in veselih lic, temuč gleda jih tudi takrat, ko so v oguljeni vsakdanji obleki, ko imajo v roki plug, motiko, kramp ali kako drugo kmečko ali rokodelsko orodje, kate-rega se ne poslužujejo samo zato, da bi si ž njim kratili dolg čas, temveč vbijati se morajo ž njim od zore do mraka, da si prislužijo pičli vsakdanji kruh ne samo za se, temuč morebiti tudi za svojo mnogoštevilno družino.

Poglejmo si dr. M. Ploja pa še od drugi strani. Da on ni prijatelj — vsaj ne pravi prijatelj — priprostega slovenskega ljudstva, kaže jasno njegovo zadržanje nasproti šolskemu vprašanju. Dr. Ploj vedno nasprotuje poduku nemščine v ljudskih šolah. Kako da je za vsakega Slovenca znanje nemškega jezika priporočljivo — bolje: jako potrebno — to je vsakemu pametnemu Slovencu dobro znano in toraj danes o tej reči ne bomo na široko govorili. Rečemo le toliko: Ako si shajal morebiti ti, dragi rojak, s slovenščino, ne veš pa, ali se bode to posrečilo tvojim otrokom. Nikdo danes ne ve, kar ga jutri čaka. Da si mnogo naših ljudi išče kruha na tujem in sicer večinoma med Nemci, to je vsakomur znano: Mogoče je, da razmere tudi tebe ali pa tvoje otroke kedaj prisilijo, si drugod zaslužka iskati; kako dobro je takrat za Vas, ako znate razun svojega materinskega še kak drugi jezik!

Franc Vračko to dobro ve in se je doslej tudi vselej krepko potegoval za upeljavo poduka nemščine; pa ne črti Nemcev, temuč želi, da bi oba sosedna naroda v miru poleg eden drugzega živela. Jezikovni prepiri mu mrzijo, temveč mu je na srcu vzboljšanje

gospodarstvenega stanja svojih rojakov in da se seže to, je potrebno, da se upelje (kjer še ni) ljudskih šolah poduk nemškega jezika na podlagi materinščine.

Vračko je sin kmeta, dr. Ploj pa je sin dohtarja. Pervi se je naučil nemščine večinoma v šoli, drugi pa že v domači hiši. (Vidite toraj, kam pes te moli). Kdor že nemški itak zna, temu se je seveda ni treba šele učiti. Dr. Ploj s tem, da priprosto ljudstvu ne privoščí znanja nemščine, naravnost si dovatí želi ter si misli, da le jaz znam, kmet in delavec pa naj ostaneta zabita tepca, da ju bodo moji prijatelji farji, dohtarji in njih podrepniki laž izkoriščali in se ž njunih žuljev živili.

Tukaj smo Vam, dragi volilci, označili samo nekatere razlike med našim kandidatom in njegovim sprotnikom, pa mislimo, da bojo že te zadostovale Vas spraviti do spoznanja, da je izvolitviye vredno

naš kandidat g. Franc Vračko

Kandidata Stiger in Thaler.

„Kogar hočejo bogovi uničiti, tega kaznujejo s slepoto“, tako povdarja pesnik, velikan iz davno preteklih časov! „Beseda je veter“ pravi naše ljudstvo, a vendar se moramo čuditi, da je sprva vedno izrek vedno in vedno bil utemeljen!

Slovensko ljudstvo, slovenski kmet, ali zares ne nočeš tvojih očij odpreti! Kmečki, delavski trpini, ne vidite, kako Vam trosijo pesek v oči, kako Vam vodijo za nos?

Na eni strani Vam postavljajo zanke, češ, bode se vljeli, na drugi strani Vam pustijo malo prostora, češ tukaj smo spoznali tvojo vrednost, tukaj smo prepričani o tvoji veljavi, le ubogaj nas — slepota mi te bode mo vodili!

Z velikim trudom se je dosegla pravica nove deželnozborske volilne kurije, ljudstvo, kmet in delavec naj bi pokazali, svojo voljo, kogar hočejo imeti za zastopnika v deželnem zboru, volitve so direktne in tajne, ni treba volilnih mož, ni treba, da bi se tega ali drugzega volilec bal, a vendar ti hočejo tvoji voljaki, tvoji takozvani voditelji, dragi nam kmečki in delavski stan, vsiliti zopet zastopnike, ki niso in ne bodejo nikdar za tebe!

Glede ptujskega okraja smo izrazili naše mnenje na drugem mestu, naj nam bode dovoljeno, da povemo tukaj par besedi tičočih se kandidatov v slovenskih okrajih Čmurek, Ivnik (Eibiswald) Arnfels (Arnfels), Marenberg, Maribor, Radgona in Slovenska Bistrica!

Takorekoč s trobentami je klerikalna mariborska stranka nastavila kot kandidata za omenjeni okraje nekega Franca Thalerja iz Št. Ilja v Slovenskih Goricah, kateri je baje izvrstni „govornik“!

Draga duša, gospodar Thaler, ti si prišel do časti tako, kakor je prišel Pilatus v vero! Nedolžni si, le umivaj si roke in reči: „Nisem kriv, da me spoznali kot sposobnega za kandidata, zares“

da sem prav pošteni bratce naših ljubih gospodov iz farovža, zares, da me čislajo tudi velezasluženi gospodje dohtarji, a nikakor pa nočem na duši imeti kmečkega poslanstva, ker nisem za ta ta posel — sposoben!

Thaler, Thaler, poslanstvo ni „špas“, in slovenski kmet in delavec bode znabiti vendarle enkrat odprti, misleč si, da farška kadilnica včasih tudi — smrdi!

Bog ne daj, da bi nam zameril, gospodar Thaler! Mogoče, da si ti v obče spoštovanja vreden mož, ali veš, to si zapomni, kar je največji učitelj sveta — Kristus sam svojim učencem nekoč rekel, namreč: „Kdor se med otrobi meša, tega bodejo — svinje pojedle!“

Volilci omenjenih okrajev, naša stranka je proglasila kot kandidata za deželni zbor vrlo Vam znane župana v Slovenski Bistrici, Alberta Stiger, načelnika tega okraja!

„Lastna hvala smrdi“, za to pa nikakor ne bomo takorekoč kovali našega kandidata med zvezde, omeniti pa moramo seveda toliko od njegovih zaslug, da še bodejo drugi, kateri ga ne poznajo sodili o njem tako, kakor si ta mož zasluži.

Stiger, kakor omenjeno, župan Slovenske Bistrice, načelnik tega okraja, si je pridobil razven drugih v obče znanih zaslug tudi prav krasen priimek, katerega mu niso dali „purgarji“, ne „nemškutarji“, ne, katerega so mu podelili kmetje slovenje-bistriškega okraja in ta priimek se glasi „naš oče Stiger“!

Niti omeniti nočemo, kaka pripoznanja je Stiger dosegel drugod! Na Francoskem, v Italiji, v Rusiji je znano ime našega kandidata, kateri se je prvi povzdignil za praktično streljanje proti toči. Kaj ne Thaler, Stiger je izumil streljanje proti toči tedaj, ko se ti niti sanjal nisi o tem, da se toča ne da preganiti samo z „nebeškimi žegnami,“ tvojih farških bratcev!

Slovenje-bistriški kmetje naj sami sodijo o svojem očetju Stigerju, oni naj povejo, koliko je ta mož storil v gospodarskem oziru za njih!

Ali to ni poslanec za kmete vseh imenovanih okrajev?

Neodvisen od klerikalnih in dohtarskih voditeljev bode postopal Stiger kot mož poštenjak, kot mož poln navdušenja za kmečki blagor, gotovo stokrat bolj prosto, kakor pa kaka farška in dohtarska puža, katero vodijo na svoji vrvi lahkomiseljni slovenski zakoriščevalci slovenskega ljudstva!

Na mnenje prvaških gospodov ima Stiger le malo en pregrešek in ta je, da hoče tudi Vašim otrokom, slovenski kmetje in delavci, kateri ste brez trombe odvisni od velikega sosedkega naroda, to je od Nemcev, priskrbeti tudi poduk v nemščini! Ta je njegov glavni takozvani pregrešek, ki pa je v blagornejših spodnještajerski slovenski mladini; gotovo mu bodejo vsi pametni stariši prav radi odpustili!

Ne bodite slepi, dragi nam volilci iz kmečkih in delavskih krogov, naprednjaki bodejo volili zna-

čajnega moža, volili bodejo tistega, ki se je vedno potegoval za kmete slovenje-bistriškega okraja, nikdar pa ne bodejo prodali svojih kmečkih žuljev farško — dohtarskim željam!

Sedaj še je čas, slepota še ni prišla nad Vas, otresite se vendarle enkrat vseh tistih vsiljevalcev; otresite so vsaj sedaj ob času toli težko dobljenih direktnih volitev Vašega težkega prvaškega jarma!

Stiger ali Thaler? Smešno vprašanje! Kaj ne! A vendar je Vam vsiljujejo okolščine, vendar Vam je vsiljujejo Vaši „voditelji“, Vaši prvaki.

Bog daj, da bi nas prav razumeli! Bog daj, da bi dobili klerikalci na gori stavljeno vprašanje vsaj tokrat — kmečko delavski odgovor, kateri smatra značajnost in zasluge višje, kakor pa vse tako visoko leteče obljube iz „žegnanih“ ust!

„Oče“ Stiger bode gotovo izvoljen, ako je v navedenih volilnih krajih dovolj mož, ki se ne bojijo klerikalne stranke; izvoljen bode gotovo, ako je o teh krajih siromaškemu ljudstvu zares za svoj obstanek, ako čisla poštenost bolj, kakor vse politične sleparije, povzročene od tistih, ki bi morali ubogo slovensko ljudstvo voditi!

Naši nasprotniki in „kranjski pankert.“

Že na tisočkratni smo našim cenjenim čitateljem in somišljenikom pokazali, kakšnih sredstev se naši nasprotniki poslužujejo, da bi nam, oziroma našemu listu škodovali. Pa kakor je vsak boj proti pravici in resnici navadno brezuspešen, tako se je tudi našim zagrizenim nasprotnikom vsak njihov škodoželju namen in poskus ponesrečil in izjalovil in se bode tudi v zanaprej, naj bo njihov trud in napor še tako velik, način njihovega bojevanja še tako zvijačen in potuhnjen. Laž ima kratke noge in resnica mora priti prej ali slej na dan.

Ne bodemo naštevali vseh od naših nasprotnikov proti nam dosedaj poskušanih nesramnih zvijač, ker bi to naštevanje zavzelo premnogo prostora in ker so nesramne nakane naših sovražnikov čitateljem „Štajerca“ če ne zavsem, vsaj deloma znane. Prižnica, spovednica, šola, božja pot tem hinavcem niso dovolj sveta, da bi jih ne zlorabljali za svoje nesramne namene — očitno ali pa skrivno in potuhnjeno. Ti okrutneži se še celo ne brigajo zato, ako v dosego svojih zvitih nakan rušijo zakonsko ljubezen, mir in srečo in ako napeljujejo vernike — bodisi mladino ali odrasle ljudi — v greh zoper četrto zapoved Božjo, ki nam veli: Spoštuj očeta in mater!

Med najostudnejše orožje naših nasprotnikov se mora vsekakor prištevati njihovo časopisje. Kdor je že imel enkrat kakšen nam nasproten časnik v svojih rokah, se je gotovo prepričal, da so naši nasprotniki, posebno pa njihovi kolovodje, brezdvomno največji hinavci in nesramneži, kar jih obseva božje solnce; brez ugovora in gotovo.

Najnovejši, toda (kakor vsi dosedanji) jako budalasti poskus, zavirati „Štajercu“ njegovo razširjanje ter kolikor možno preprečiti neprestano naraščanje števila napredno mislečih Slovencev, je bila ustanovitev lista „Slovenski Štajerc“ ali po domače rečeno: kranjski pankert, ki se je pred kratkimi tedni v Kamniku na Kranjskem poklotil. Očetje tega revčeka so se bali, mu na zelenem Štajerju rojstveni kraj poiskati, akoravno se bi imel revež iz te dežele rediti, tukaj hirati in tukaj svoje življenje končati. Pa vsako grešno početje se skriva in vedno svareča vest že sama veleva, da si grešnik ne upa se tamkaj pokazati, kjer bi gotovo bil, ako bi imel mirno vest. Zviti so naši nasprotniki kakor lisica, ki baje za svoje mladiče tudi ne krade v bližini svoje luknje (brloga). Znano pa je tudi, posebno lovcem, da le malokateri lisjak vsled starosti pogine, temuč da ga prej ali slej prime lovčev železni ali pa živi pes, najgosteje pa mu žilo ustavi lovčeva puška. Naj si to zapomni „kranjski pankert“!

Ne zdi se nam sicer vredno o tem pankertu obširneje govoriti. Tudi njegovi stariši so moralčno preveč nizko stoječi ljudje, da bi se zamogel dostojen človek z njimi pečati. Označiti hočemo danes le dojnico (amo) tega pankerta, ker ta je tako redka oseba, da se nam vredno zdi o njej nekoliko besedic spregovoriti, posebno zategadelj, ker se je predrznila namesto svojega dojenčka svoj gobec na široko odpreti ter razodeti, k čemu da je njen dojenček namenjen, namreč: značajne in poštene ljudi obrekovati, priprosto ljudstvo slepariti in za norca imeti ter med posameznimi ljudmi, med sosednimi občinami in okraji in med sosednimi narodi sejati nemir in delati prepir — vsakdanji posel modernih pervakov.

Toraj k pankertovi dojnici, ki se piše Ivan Križman. Upamo, da bode marsikaterega naših čitateljev zanimalo, ako priobčimo kratek, toda jako pomenljiv odlomek iz njegovega životopisa.

S Kranjskega, kjer je to človeče rojeno in kjer je pozneje z neko kramarijo naredilo sijajen bankerot (s 6 tedni zapora zaključenim), se je priteplo v zadnjem času v Leskovec ter dobilo službo pri ondotnem konzumu. Ker pa je vsled svojega pijančevanja svojo službo na tako nepovoljen način opravljal, da si je zaslužil prav čvrste leskovške leskovke, so ga gospodje pri konzumu slednjič na veter postavili in začel se je zanj „čas gladnih let.“ Sestradan in obupan se je naslednje priklatil v Ptuj ter s posredovanjem nekega postrežljivega moža prosil pri oskrbništvu „Štajerca“, da bi se mu pomagalo do kruha, kar se je s posebnim ozirom na njegovo bedno in nedolžno družino mu tudi storilo. Dal se je zaslužek možu kakor tudi njegovi ženi, ki je pridna in spretna šivilja.

Toda to ni trpelo dolgo. Križman je začel pijančevati in slednjič se je šnopsu popolnoma udal. V pisarni se je tako ostudno obnašal, da se ne more dopovedati. Čikal je vedno kakor kakšen laški mornar ter pljuval okoli sebe, da se je kar cedilo po tleh,

po steni in povesodoma. Ko vso opominjevanje ni izdalo, je bil Križman slednjič odslovljen. Z ozirom na njegovo revno in nedolžno obitelj (družino), dalo se mu je pri izstopu iz službe dobro spričeno, da bi vendar še zamogel drugod službo dobiti svojo rodbino počeno prerediti.

Klatil se je nato nekaj časa po Ptujju okoli, ko mu je novca pa tudi kredita zmanjkalo, je v pokoj — na stroške in nevarnost svoje skille žene.

Kak surovež da je ta človek, je iz tega vidno, da je imel denarje vedno le za tvoj klof. Ženi ničesar ni dal in je morala ista, ko je ne bila v otročji postelji, nesoljen fižol jesti, ker ni hotel za sol denarja dati. Našteli bi lahko o njem celo kopo sličnih mičnih dogodbic, toda za to nam primanjkuje prostora.

Ko se je nedavno poklotil na Kranjskem z pankertom, vzeli so očetje tega pankerta Križmana dojnico, nadejajoč se od njega velikanskih zanižavosti, ki bi slabotnemu dojenčku boljše teknilo, ugajale kakor najkrepkejše mleko. Pa kratkovično očetje so se s Križmanom jako opeharili; njegovo mleko je le žlobudra — in še te je pičlo —, ki bo dojenčku v kratkem oči zatisnilo. Mi jim to osovpolno zmoto iz dna srca privoščimo, kajti skušnjava je vedno dobra in nikomur ne škoduje — saj za prahodnost ne.

Kar se tiče nesramnega blatenja Križmanovega gledé našega občé spoštovanega g. župana Orniškega, njegovega nekdanjega rešitelja iz sile, njegovega brotnika in krušnega očeta, bodi temu nehvaležnem lumpu povedano, da imenovani gospod ne mara, proti taki kreaturi zagovarjati, ker mu tega ne puščata čast in značaj. Da je vso nesramno obrekovanje od kraja do konca lažnjivo, tega pač ni treba nikomur zatrjevati.

D o s t a v e k.

V dostavku še vprašamo lumpa Križmana, kedar bo prišel po svoj(?) „rešpetlin“ (daljnogled), katera rega ima shranjenega (!) pri nekem gospodu v Ptujju. Prihodnjič bomo o tej kreaturi še kaj več spregovorili.

Poslano.

Iz kmečkih in delavskih krogov. Tokrat si dr. nam „Štajerc“ zopet pravo zadal, ko si nam postavlja za deželnozborskega kandidata moža, kateri nam je znan kot poštenjak od pet do glave, namreč kmet Franc Vračka v Orehovcih pri Radgoni! Naši deltarčki in njih črni bratci, „maziljenci božji“, nam prav toplo priporočajo seveda dohtarja, še vedno državnega uradnika, celo „hofrata“ tudi dobro znanega Ploja. Naše misli o tem priporočanju popolnoma naravne! Ploj je „hofrat“, je uradnik, „dohtar“, je državni poslanec, in sicer poslanec klerikalne stranke, toraj je gotovo že z delom preobremenjen in mu bode deželnozborsko poslanstvo seveda samo zopet mastna služba, zadeve volilcev pa bodo

temu gospodu brez dvombe peto kolo na vozu. In njega bi naj volili? Ne, nikdar ne! Kot uradnik države ni nikdar ničesar za nas kmete in delavce storil, kot „hofrat“ se je vedno in vedno vklanjal vadi, kot poslanec državne zbornice še niti ene pobude ni dosegel; kaj, ali mislite, da smo tako nemni, da bi sedaj upali od njega zasluge v deželnem zboru? Le poslušaj ga, tega klerikalno pravaškega „hofrata“ na kakem zborovanju. Govoril ti bode o narodu, govoril o svobodi, o ljubem vsega-mogočem Bogu, o vicah, nebesah in peklju, kričal bode, da se mora davek znižati, da se mora nam kmetom in delavcem pomagati, v državni zbornici bode molčal, dobro vedoč, da se ne sme vladi nameriti! In to naj bi bil še povrh naš deželni poslanec sedanje nove deželnozborske volilne kurije? Praško je kmet in sicer kmet, kateri je dovolj nabražen, da labko nastopi kot poslanec v deželnem zboru; on ima dovolj zaslug za nas trpine, zaslug, katerih tukaj nikakor nečemo naštevati. Kdor je bil 2 let občinski predstojnik slovenske občine, kdor je bil 14 let načelnik slovenskega okraja, kdor je bil 5 let načelnik cerkvenega konkurenčnega odbora v slovenskem kraju, ta bode gotovo boljši deželni poslanec za nas slovenske kmete in delavce, kakor ta prvaški hofrat, kateri ljubi svoj slovenski narod iskreno, da niti ne prav slovenski govoriti ne zna! Ta, hofrat Ploj, mi kmetje in delavci te poznamo! Tam braniš poduk v nemškem jeziku, ti sovražiš prava iz „prepričanja“ — vse, kar je nemškega, to pa si si izbral za ženo — Nemko, katera je bila tako srečna objeti tebe, vrlega prvaka slovenskega radi svojih podedovanih — miljonov!

Vedi „hofrat“ Ploj in posestnik ogromnega premoženja, mi napredni kmetje, mi napredni delavci, kateri bodemo dne 20. tega meseca oddali naše glase pri volitvi za deželnozborskega poslanca bodemo bolj volili nesebičnega vrlega kmeta in občinskega predstojnika slovenske občine, — čeprav ga nazivljajo „hofrat“ in popi nemčurja — kakor pa „hofrata“, prvaka slovenskega ljudstva, kateri se masti z nemškimi groši med tem ko želi vsemu, kar je nemškega, dati svojo klerikalno dušo — pogin!

Več kmečkih in delavskih volilcev.

Nekaj iz Stojnc niže Ptujja. Hofrat Ploj in gospodje v farovžih pa so jo zadeli! Čudno se nam zdi, da slavna okrajna oblast niti temu ničesar ne ukrene! Ali morda ima „hofrat“ kaj povesodi toliki upliv? Bog ve? Mi živimo v Avstriji in smo pod vlado našega presvitlega cesarja, ki nam bode ljubimo vsi enako, za to pa hočemo imeti našo pravico, ako smo „hofrati“ ali ne! V Avstrijskih okrajih agitirata dva dijaka (študenta) Pivko in nove vesi, in Vajda iz Stojnc prav regimentno zahtevata Ploja, želeč ga spraviti s silo v deželni zbor, da najbrž po njegovem lastnem ukazu! Od hiše hiše hodita, obljubujeta ljudem zvezde z nebes, da bode baje „hofrat“ Ploj kot deželni poslanec v državni zbornici kmetom podaril, med tem pa si dovolita tam tam seveda na slovensko narodni podlagi pri-

digovati tudi veleznano geslo farških in dohtarskih častivrednih gospodov, ki se glasi „svoji k svojim“. Med drugim svarita omenjena študentčka, najbrž bodoča dohtarčka ali pa celo farja, tudi pred ptujskimi nemškimi trgovci! Postava tako postopanje nazivlje z imenom „bojkot“ in ga prepoveduje. Pa mogoče, da se sme v senci kakega „hofrata“ še več pripetiti, medtem, ko je oko postave za nas vse druge navadne državljane na „vahti“! — (Opomba uredništva: Sledi podpis! — Čudno, čudno, nektera „hofratova“ senca je zares dolga, toda mi mislimo, da nam ne bode nobena obsenčila deželnega zbora, niti s pomočjo mlečnozobne mladine ne!

Vojska med Rusi in Japonci.

Zadnje dni bila je okoli utrjenega mesta Liaojang strašna bitka, kakoršnih ima svetovna zgodovina le malo zaznamovanih. Trajala je celih deset dni in celo v nočeh si sovražnika nista dala miru. Dne 24. avgusta sta se nasprotnika spopadla ter do 4. septembra skoraj neprenehoma hudo napadala. Ruski verhovni poveljnik general Kuropatkin se je sicer že pred japonskim navalom mislil od Liaojanga proti severu umakniti, toda cesarski namestnik admiral Aleksejev, ki je posebni ljubljenec ruskega carja Nikolaja, je poslednjega pregovoril, da je dal Kuropatkinu iz Petrograda povelje, Japonce pri Liaojangu pričakati ter se žnjimi v boj spustiti.

Utrdbe pri Liaojangu so bile sicer še precej močne, toda Rusi so jih šele v zadnjem času le bolj za silo napravili. Japonci so Ruse s tako pogumnostjo naskočili, da so se Rusi morali začeti iz posameznih pozicij umikati; pripluli so nad nje kakor se vlije hudournik s planine v nižavo. Bojna črta se je v začetku bitke raztezala na 40 kilometrov v daljavo. Bojevnikov je bilo na obeh straneh čez pol milijona, kakor s vso resnobo zatrjujejo različni verjetni listi. Streljalo se je iz čez 600 topov in skoraj neprenehoma. Včasih se je v eni minuti zastrelilo 60 topov. Gromenje teh jeklenih velikanov je bilo strašno, pokanje šrapnel in granat je kar hreščalo, puške pešcev so se glasile, kakor da bi kdo fižol na pod sipal in stokanje in vpitje ranjencev se je razlegalo med občnim gromenjen in truščem na milje v širjavo in daljavo. Posamezna poslopja in cele vasi so bile v plamenu, da se je nebo žarelo po noči in po dne. Vojaška skladišča (magacini), v katerih je bilo nakopičenih na tisoče stotov živil in krmil, so Rusi nalašč požgali, da bi ne prišla zmagovalnim Japoncem v roke. Bojišče je dajalo prizor, o kakoršnem beremo o sodnem dnevu.

Rusi so izgnbili v tej grozni desetdnevni bitki 40 do 50 tisoč mož, ter so se morali slednjič umakniti na sever proti Mukdenu.

Japonci najbrž tudi niso imeli manjših izgub, toda svoj namen, Ruse enkrat v večji bitki premagati ter jih nazaj porinoti, so vendar popolnoma dosegli in ta bitka pomeni konec prve dobe te mo-

rilne vojske, ki se bode mogoče šele na prihodnjo spomlad zopet v večjem obsegu nadaljevala.

Port Artur Japonci že dalje časa neprestano napadajo in se jim je posrečilo se polastiti že skoraj vseh zunanjih forov in drugih utrd. Boj je tudi tukaj jako krvav in kakor se od različnih strani poroča, so Japonci pri svojih naskokih na to trdnjavo dosedaj že izgubili čez 50 tisoč mož; kljub temu pa ne odjenjajo ter z nepopisljivo srčnostjo prodirajo čez cele kupe svojih padlih tovarišev vedno bližje osrčju te „nepremagljive“ trdnjave.

Največje izgube povzročujejo Japoncem podzemne mine, katere so Rusi okoli Port Arturja napravili. Nasute so s prstjo in kamenjem in so tako zakrite, da jih Japonci ne morejo zaslediti. Ko pa pridejo na nje, jih Rusi po električni žici (dratu) užgejo, in stotine Japoncev zleti v zrak; le posamezni telesni deli in puške se razškrpajo po okolici. V potokih teče sedaj kri na daljnem vzhodu in Bog ve, kedaj bode temu grozovitemu klanju konec.

Spodnještajerske novice.

Smrt. V Oplotnici je dne 30. avgusta po dolgi in mučni bolezni umrl 50 letni in posestnik g. Alojzij Walland. Mož je bil obče priljubljen, kjerkoli je bil poznan in je odločno in možato kazal svoje naprednjaško mišljenje, ako so to okolščine zahtevale. Blag mu bodi spomin in zemljica lahka!

Nesreča. V soboto dne 27. avgusta padel je iz pekra samski posestnik Gašpar Ranzger iz Prekorij pri Škofjivasi blizo Vojnika, ko je šel po krmo za živino. Revež je bil pri priči mrtev.

Najden mrlič. Dne 31. avgusta so našli pijonirji iz Ptuja, ki so imeli na Dravi svoje vaje, v občini Verstje blizo dravskega otoka mrtvo truplo neke 35 do 40 let stare ženske. Na odredbo žandarmerije se je mrlič v mrtvašnico v Ragoznico prepeljal.

Odlikovanje. Nj. Veličanstvo presvitli cesar podelil je ces. kr. okrajnemu žandarmerijskemu stražmeštru v Ptuj, gospodu Franc-etu Franz-u za njegovo dolgoletno in izbornu službovanje srebrni zasluzni križec s krono. Dne 1. t. m. vršila se je dekoracija. Po slovesni sveti maši, pri kateri je bil navzoč tudi celi tukašnji pijonirski bataljon v paradi, vsi častniki, državni uradniki kakor tudi mestni župan ter odposlaništva veteranov in požarne brambe, je prejel slavljeneč pe duhovitem nagovoru g. ces. in kr. majorja Nemeth odlikovanje na prsi pripeto. Mnogo tovarišev od blizo in daleč je prišlo slavljencu častitat, kar je slovesnosti dalo posebno ganljivo in vznešeno zunajnost.

Smrt v rudokopu. Dne 26. avgusta ponesrečil je v Hrastniku spravljalce Franc Pepelak. Preskočiti je hotel, ko je stiščal polne vozičke (hunte) na kraj, z enega horiconta na družega. Misleč, da je „šala“ pripravljena, odprl je zatvornico, stopil v rov, pri tem pa padel 60 metrov globoko in se pri priči ubil. Glavo je imel čisto zmečkano. Smrt mu je baje zakrivila lastna neprevidnost.

Župnikov preklc. Župnik Tombah pri Petru pod sv. gorami, ki je nedavno v nekem klerikalnem listu na nesramni način napadel kozjansko okrajnega sodnika, je moral sedaj v ravno istem listu svoje lažnjive in izmišljene trditvije preklicati. Nekateri duhovniki še vendar spoznajo svojo krivino ter svojo nedostojno obnašanje obžalujejo, mnogo pa stršašansko domišljavih kaplančkov, ki mislijo, da so postali takoj nezmotljivi, kakor hitro so črno sukno oblekli. Toda tudi za te bode prišel čas, da bodo eden drugemu klaverno pripoznavali: Tempora mutantur!

Nadebudna deklica je 14½ letna, v konjiški okolici rojena Marija Jereb. Nedavno je stopila ta mladenka v službo pri posestniku Lizec-u v Sladki gori, od koder pa je že po dvednevni službi pobegnila ter posestniku odnesla 50 kron denarja, nekaj oblačila in različnih družih rečij. Podala se je na Pragersko, kjer si je pustila pri neki šivilji nov jopiček (bluzo) narediti, potem pa se je odpeljala proti Celju. Kmet Lizec, ki je ukradene reči takoj zgrešal, šel je tatico nemudoma iskat. Imel je prav dober nos in srečo, kajti podal se je naravnost v Celje, kjer je dvonogo lisico prijel ravno, ko je hotela s kolodvom v mesto iti. Imela je pri sebi samo še 25 kron gotovine. Izročili so jo okrožni sodniji.

Vrhunec pervaške predrznosti. Znani advokat dr. Brumen se je po svojem zastopniku obrnil do ptujskega občinskega sveta, naj bi ta podpiral njegovo prošnjo na presvitlega cesarja za oproščenje kazni 14 dnevnega zavora, oziroma za zamenjavo te kazni v denarno globo. Seveda je mestni občinski zastop prošnjo odločno odklonil in dr. Brumenu prav tehtne vzroke za to odklonitev naštel in dokijal. „Also nix mit der Bix!“

Oblak se je utrgal (Wolkenbruch) dne 2. septembra nad okolico sv. Vrbanca pri Ptuj. Bliskalo in treskalo je, da je bila groza, in med strašnim nalivom je padala tudi toča. Med to nevihtjo je strela udarila v viničarijo g. nadučitelja Kocmuta na Ojstrovcu ter jo užgala, ki je do tal pogorela. Viničarija je bila le za malo vsoto zavarovana in trpi toraj lastnik veliko škodo.

Od ptujskih sejmov. Na dne 7. t. m. vršejoč sejem prignalo se je 811 goved, 112 konjev in 346 svinj. Kupčija je bila pri zmernih cenah prav živahna. Prihodnji živinski in svinjski sejem bode 21. septembra, samo svinjski pa 14. septembra t. l.

Premeščenje. Znani hujskač kaplan Bosina je na višji povelje prestavljen iz Laškega trga k sv. Jurju v Slov. gor. Mil. gosp. knezoškof pač dobro sprevidijo, da je vendar treba enkrat prav krepko vmes poseči ter napraviti red v gotovih krogih. Jurjevčane pa opozarjamo, naj imajo pazko na svojega novega kaplana! —

Sprejem v Franc Jožefovo gimnazijo v Ptuj v I. razred vršil se bode dne 16. t. m. od 9. do 10. ure predpoldne v sobi III. razreda. Nato se pričnejo vsprejemne preskušnje (Aufnahmsprüfung). Učenci

drugih razredov naj pridejo k vpisovanju dne 17. t. m. od 10. do 11. ure v omenjeno učilno sobo. Ponašljajne in sprejemne skušnje v višje razrede (od 2. do 8. razreda) vršile se bojo dne 17. t. m. od 8. ure naprej. Natančneje tozadevne naznanilo prilep-jeno je na črni tabli v gimnazijskem posloppju. Sveta maša za učence se bode brala v nedeljo (18. t. m.) ob 8. uri.

Pri občinskih volitvah pri Veliki Nedelji dne 5. t. m. zmagala je napredna stranka, akoravno so nekateri klerikalci vse svoje moči napenjali, da bi protili s svojimi kandidati. Živeli!

Kako klerikalci agitirajo. Prejšno nedeljo je sklical dr. Jurtela neki shod pri sv. Janžu na Dravskem polju, na katerem je na kaj čuden način agitiral za izvolitev dr. M. Ploja. Rekel je med drugim, da se bojo morali tisti po ječah vlačiti, ki ne volijo dr. M. Ploja. To so ti agentje, da takih nobena druga stranka nima! Pa govorili bodemo o tem prilično še obširneje in natančneje. Vederemo!

Koroške novice.

Tečaj o ribarstvu. Vsled odredbe poljedelskega ministerstva bode društvo koroških ribičev priredilo drugi polovici meseca novembra tridnevni tečaj o ribarstvu (Fischereikurs) v svrhu izobrazbe riborejcev. Posestniki, ki imajo pravico do ribljenja, naj ne zamudijo te priložnosti ter naj pošljejo svoje sinove ali delavce (ribiče) k temu tečaju, ker se je dognalo, da je slabemu stanju riboreje na Koroškem vzrok le pomanjkljivo znanje umnega ribarstva. Ubožnim udeležencem tega tečaja podelile se bojo od imenovane društva štipendije. Zglasitvije se sprejemajo najzgodneje do 1. novembra in se imajo nasloviti: an Kärntner Landes-Fischereiverein in Klagenfurt, Kartengasse Nr. 2.

Pogreb. Dne 29. avgusta umrl je v Steinfeldu v Dravski dolini 64 letni umirovljeni ces. poštari in posestnik g. Ferdinand Kolbitsch po kratki toda mučni bolezni. Množina od blizo in daleč prišlega ljudstva je bila dokaz, da je bil ranjki obče spoštovan in priljubljen mož, kakoršni postajo žalibog od dne do dne redkeji.

Cerkven ropar. V noči do 29. avgusta je nepoznani predrznež vlomil v cerkvicu sv. Ane na Zilici in tam ondri poškodoval in razmetal različno cerkveno stvarstvo. Ko tamkaj ni našel posebnega bogastva popeljal se je h kapelici sv. Antona v mecesnovem gozdu pri Pečeh, kjer je tudi vlomil ter statuvo (podobno svetnikovo na cesto zanesel.

Požig in strela. Zlobna roka nameravala je v noči od 31. avg. do 1. septb. požgati škedenj g. Schitz-a pri sv. Štefanu blizo Bekštajna. Čuden ožen je ogenj pravočasno zapazili ter ga pogasili. Naslednjo noč je strela udarila v hlev posestnika Jander v Blačah. V kratkem času je poslopje bilo v plamenu ter je s krmo in drugo vsebino popolnoma pogorelo. Le z velikim naporom se je posrečilo, da se poslopja pred ognjem obvarovati.

Lepa starost. 29. avgusta so v Trbižu k večnemu počitku zanesli najstarejšega ondotnega občana, ki je doživel lepo starost 100 let. Rojen je bil l. 1804. in je bil toraj ravno tako star, kakor avstrijsko cesarstvo.

Samomor. V Celovcu se je ustrelil odvetnik dr. Gustav Traun, rodome Celjan. To je letos že drugi dohtar, ki se je na Koroškem poknil.

Davica (difteritis) razsaja v okolici Starega dvora. V nekej družini sta že umrla na tej boleznii dva otroka. Občinsko predstojništvo postopa v obrambo te kužne bolezne sicer strogo po zdravstvenih navodilih, toda dosedaj se še ni posrečilo to morilko mladine popolnič odpraviti.

Požar. V noči od 4. do 5. septb. zgorel je takozvani „Grösslhof“ v Golovici (Volovci) občina Pongfeld. Razun precej oddaljne kovačnice so vsa poslopja do tal pogorela in posestnik Jožef Webernig trpi veliko škodo, ker je bil le neznatno zavarovan. Sumi se, da je požar povzročila zlobna roka.

Dopisi.

Iz št. Janža na dravskem polju prejeli smo sledeče poročilo: „Našemu kaplanu je zadnji dopis „Štajerca“ dobro prijal. Ta tobak se ga je vendar nekoliko prijel, kajti precej dolgo je še po šnofanju kihal in jekal. V zadnji „Gospodarjevi“ številki je bil nekak popravek, podpisan od našega gospoda fajmoštra. Da to poročilo niso g. fajmošter sestavili ter iz lastnega nagiba podpisali, to je pač nam vsem faranom znano. Časitljivi starček so se pač raje neprestanemu nadlegovanju udali, kakor da bi si nakopali v farovžu še več neprijetnosti in jeze, česar jim itak ne manjka. Dobro nam je znano, da so se č. g. fajmošter resnično razjokali zaradi kaplanovega neprikladnega obnašanja. Pripravljeni smo to dopričati in je sploh vse resnično, kar se je v „Štajercu“ o našem kaplanu reklo, to si upamo kaplanu Gosaku v zobe povedati. Naj se v „Gospodarju“ še toliko opravičuje in za svojo obrambo zavetnikov išče, pred nami Šentjanževčani se ne bode opral, dokler se ne bode popoljšal. Politiko in druge reči, ki se za katoliškega duhovnika nikakor ne spodobijo, naj pusti na stran in videl bode, da med nami ni slabo živeti. -- Pri nas še dosedaj nismo imeli kaplana, ki bi se tako samooblastno obnašal, kakor sedanji kaplan Gosak. In to še celo proti sivolasemu blagemu gospodu fajmoštru, ki mora jesti sam, ločen od družbe, med tem ko sedita kaplan in kuharica skupno pri eni mizi. G. Gosak, ali bode to tudi tajili?

Iz Zgornje Radgone se nam piše: „ . . . „Slovenski Gospodar“ je v številki 28. sam sebe zagovarjal proti dopisu v 14. številki „Štajerca“, pa o Tončeku in dr. Ploju je vendar molčal. Tajiti hoče, da dotična deklica nikdar ni bila pri bralnem društvu in da nikdar ni kot „Marija“ pri igrah nastopila. Ali „Slov. Gosp.“ oziroma njegovega pisarja ni sram, da si upa resnici tako očitno v oči biti, ker vendar tukaj vsi ljudje vejo, ki so pri veselici bili, da je to

gola resnica, kar je „Štajerc“ pisal. Ali ne veste, da je laž greh? V omenjenem farškem listu se gotovi gospodje hvalijo, da se pri dotičnih veselica govori o verskih rečeh — o pridigi, spovedi i. t. d. —; seveda morajo ondi ljudstvo podučevati, kjer se igra, kjer so fantje v ženska oblačila oblečeni i. t. d.! To so same svete reči za sedanji novi čas! Človek, ki sam sebi laž verjame, mora biti vendar že skrajno pokvarjen, drugače ne more biti! — Vse vaše veselice so le zato, da mladina ložej skupaj pride; to je njej povod. Brez kaplanov se v Gornji Radgoni dosedaj še nobena veselica ni začela in ne končala. Menda zato pišete v naslednji številki (29.) „Slov. Gosp.“ od nekega starega Boga, katerega hočete osramotiti ter s tem naravnost pokazati, da so stare verske resnice za nič in morajo nastran in da le veselice kaj veljajo. V novejšem času so zopet nekaj novega znašli. Predstavljali so sv. Elizabeto, kako da jo Marija obiše. To bode vendar bolj prilično, ker Elizabeta je vendar že bolj priletna ženska in se ni treba tako bati, da bi mati postala, ker čudeži so v novejšem času jako redki. Bog ve, ali bode se sv. Elizabeta še kedaj predstavljala, ko sta oba naša gg. kaplana od sv. Petra odišla. — Opazovalec.

Od župnika Ražuna v št. Jakobu v Rož. dol. prejeli smo sledeči popravek: 1. Ni res, da bi bil „volilski imenik tako sestavljen, da postavnim predpisom ni odgovarjal“, in ni res, da bi bila volitev z dne 28. januarja razveljavljena, „ker bi bil imenik volilcev pomanjkljivo sestavljen“, res je pa, da je bila volitev razveljavljena samo zaradi tega, ker je bil volilni imenik na razpolago volilcem samo uradne dni. 2. Ni res, da „je morala politična oblast že drugič način postopanja pri volitvah ostro zavrniti, ker je bil volilski imenik tako sestavljen, da postavnim predpisom ni odgovarjal; res je pa, da volitev v drugič sploh še ni bila razpisana, in res je le, da so se nekateri pritožili zaradi imenika na okrajno glavarstvo v Beljaku, a je okrajno glavarstvo njihovo pritožbo zavrnilo z odlokom z dne 8. avgusta 1904 pod št. 22310 kot neopravičeno. 3. Ni res, da bi se bili razglasi prilepili na „take kraje, kamor le redkoma kak človek pride, ali pa morebiti nigdar“, res je pa da je bil en razglas nabit na občinski deski, razven tega pa še drug na javnem prostoru pri župnijski cerkvi v Podgorju. Tudi ni res, da se je pribilo volilno naznanilo „v Podrožici na straniščna vrata nekega delavca“; nasprotno je resnica, da občinski predstojnik še sploh nikdar ni zaukazal pribiti volilni razglas na kateremkoli mestu v Podrožici. 4. Ni res, da bi se ne bilo poskrbelo, da bi se voznje pri zgradbi železnice domačinom prepustile; res je pa, da so dobili domačini dovolj dela, in da je občina zastopala koristi domačinov pri deželnem vladnem svetniku, g. Schusterju, pri bivšem deželnem predsedniku pl. Raydenegu in pri železniškem ministru Witteku. 5. Slednjič ni res, da si je „občinski predstojnik pri tej priliki lepega denarja zaslužil“, „drugi so morali in še morajo skozi prste gledati“, ampak res je, da so vsi

vozniki v njih popolno zadovoljnost plačani. Št. Jakob v Rožu, dne 27. avgusta 1904. Franjo Kobenter, župan. — Opomba uredništva: „Da je vso župnikovo opričevanje od kraja do konca neresnično, našim čitateljem ni treba šele posebič zatrjevati, saj vsak ve, kakšni so klerikalni hujskači — od ene strani predrzni nemirneži, od druge pa svetohlinski hinavci. Boga imajo na jeziku, v srcu pa hudobca, kar s svojim postopanjem očitno kažejo. Le pogledjte zopet en nov dokaz! Prejšno nedeljo je Ražun v cerkvi pridigoval: „Mir in ljubezen nebeškega Izveličarja naj pride med kristjane ter med njimi vedno ostane! To je srčna želja svetega očeta, papeža Pija X.“ Glejte in ravno to nedeljo popoldne je ta „apostol miru in sprave“ priredil v Velkavesi nek shod, na katerem je po svoji navadi šuntal in hujskal „verne“ poslušalce proti svojim „kristjanskim sobratom. Namesto božjega nauka vsajal je v srca došlih gostov srd in sovražstvo do bližnjega ter na ta način bil sotrudnik vraga, ne pa naslednik božjega Učenika. Navzočih se je polastila taka razburjenost, da se je moral shod zaključiti. Konec temu zborovanju in njegov posledek je bil ta, da je v naslednji noči priletel v nadučiteljevo stanovanje kot pest debeli kamen, ki je razbil šipe in okvirje. Ja, taki so! Prilično več kaj.

Zunanje novice.

Občinska volitev v št. Lenartu v Slovenskih goricah dne 3. t. m. je zopet jasno pokazala, koliko da more vzajemnost in sloga. Vse skozi je zmagala napredna stranka in niti jednega zastopnika nimajo klerikalci v novem odboru.

Morilec Antonije Pozeb Anton Majcen ima baje še več hudodelstev na vesti in se bode moral, pred porotnim sodiščem zaradi njih zagovarjati. Neka Ana Fergeš iz Frama odločno trdi, da je bil Majcen tisti hudobnež, ki jo je svoječasno v vindenavskim gozdu po roparsko napadel, jo skoz močan udarec na glavo omamil in ji 5 kron denarja vzel. Morebiti pride o tem hudodelniku še več kaj na dan.

Lažnjivcem v odgovor. Farški listi so nedavno svojim bralcem postregli s izmišljeno lažjo da je bil Alojz Muršič, ki je pomagal Šeguli ženo umoriti, sotrudnik „Štajerca“. To je nesramna laž, ker „Štajerc“ nikdar niti ene besede Muršičevih duševnih proizvodov ni priobčil, pač pa je Muršič svoječasno v neki tiskarni na lastno roko dal pesem tiskati, katero je baje on sam zložil. S tisto pravico, s katero klerikalni listi nam po krivem očitajo Muršičevo sodelovanje, z ravno isto pravico lahko tudi mi trdimo, da je Muršič bil sotrudnik tega ali unega lista. Da farške cunje svojim bralcem donašajo samo le laži in zopet laži, je itak znano, toraj se nam ni treba čuditi, da so tudi to nesramno izmišljotino iztuhtali.

Iz Karčovine pri Mariboru prejeli smo sledeče vrstice: „Dragi mi „Štajerc“! Iz Karčovine že pač v

štajercu" dolgo ni bilo kaj slišati, zdaj se pa vendar moram oglasiti, ko se je nek dopisnik v „Fihposu“ (v zadnji številki) zaletel v mojo branjarijo in v enem v „Štajerca“. Pisatelj tega članka mora biti slep ali pa celo maloveden človek, da ni videl ne ve, da sem jaz v Karčovini, ne pa v Leitersbergu. Drugokrat naj pride k meni, jaz mu posodim oči, da bi ž njimi „Štajerca“ še mnogo več videl in svetovala mu bodem ob enem, naj pušča mene in „Štajerca“ pri miru in naj se ne čoha nikaj, kjer ga ne srbi. — Ko bi dopisnik videl v mojem oknu „Fihpos“-a, bi si gotovo ne raztezel svojega gobca. Ta nesramni napad me je napotil, da bodem v prihodnje še bolj marljivo razširjala „Štajerca“. Le naprej! — V Karčovini pri Mariboru, dne 9. septembra 1904. Neža Puklavec..“

Razstava sadja se bode vršila dne 1. in 2. oktobra t. l. v Mariboru. Štajersko sadje je daleč po svetu znano in ta razstava ima namen, istemu še večjave pridobiti ter med sadjerejci in kupci popravovati, da stopijo v neposredno dotiko. Zasluga kreditivje te prekoristne in jako važne razstave gre družnici kmetijske družbe v Mariboru.

Nesreča. Jožef Brežnik iz Gorice delal je dne 18. avgusta pri posestniku Juriju Korent v Arjavesi. Ko je šel spat v seno na peker. Ko je po noči padel, padel je skozi odprtino (skozi katera se krma meče) tako nesrečno, da je vsled poškodb čez dni umrl. Brižnik zapusti osmero otrok.

Novo jamo našli so na goriškem Krasu, tri ure od Trsta. V bližini vasi Šuta se nahaja grozen prepad. V tega je skočil 18. avgusta 86 letni Janez Štepančič, ker si je hotel zaradi domačih pretrgov življenje končati. Ob robu prepada so našli onkraj pastirji Štepančičevo suknjo in palico in so to ljudem doma po vasi razglasili. Pa v prepad si nihče ni upal. Naslednje se je vendar oglašil srčen mož, ki je nadzornik Andrej Lega. Spustil se je na 45 metrov dolgi vrvi v prepad, toda do dna ni prišel. Ko je pri tretjem poskusu, ko se je poslužil 100 metrov dolge vrvi, se mu je posrečilo priti do mrliča, ki je v vrečo (žakelj) spravil in se ž njim od pustil iz prepada potegniti. Pri tej priložnosti našel v steni omenjenega prepada lepo jamo, 300 metrov dolgo, s krasnimi kapniki, od kojih je manjše se seboj vzela. Občina Ivanovgrad, h koji vas pripada, plačala je Lega-tu za njegovo srčnost najdbno 100 kron nagrade, njegovim pomagačem pa po 50 kron.

Kolera v jutrovih deželah grozno razsaja. Na vsak dan in tisoče ljudi umerje na tej morilki vsak dan. Večje žrtve pobira v Afganistanu in v Perziji, od koder se mogoče še v Evropo prikaže.

Najden zaklad. Stričnik generala Kempa našel v okraju Zoutpansberg (južna Afrika) zaklad v vrednosti četrte milijona funtov šterlingov (po našem 10 milijonov kron). Zaklad je nekdo našel pred prihodom Angležev (Robertsove armade) v Pretorijo. Polovico zaklade si bo prisvojila angleška vlada, druga polovica pa sliši srečnemu najditelju,

ki bo na ta način toraj tudi imel lep profit iz burske vejske.

Največe morske globine. V Sredozemskem morju se dosedaj še ni našla nobena morska globina, ki bi znašala nad 3500 metrov. V Atlanskem ocejnanu pa so našli globine nad 6 tisoč metrov. Največe morske globine pa so v Tihem ali Velikem ocejnanu, kjer so mornarji namerili celo 9429 metrov in katero so krstili za Aldrikovo globino. Najviši gora na naši zemlji meri 8840 metrov in potemtakem globine na površini naše zemlje visočine prekašajo.

Družba tolovajev, ki se imenuje „črna roka“ (manu nigra) ter obstoji iz samih Lahov, dela newjorskemu prebivalstvu (Severna Amerika) v zadnjem času mnogo strahu, ondotnim čuvajem javne varnosti pa obilo preglavice in dela. Premožnejši ljudje dobivajo od teh predrznežev grozilna pisma in čestokrat se lopovom posreči, da iztisnejo kakemu strahopetcu par tisoč tolarčkov, katere si seveda lepo razdelijo. Nedavno so na nepoznan kraj odpeljali fanteka nekega premožnejšega meščana ter so za njegovo odkupnino terjali lepo svoto denarja. Vsa zasledovanja policije ostala so dosedaj brezuspešna.

Švedski parnik „Nordland“ se je potopil pri Holmsundu. Moštvo, obstoječe iz 26 pomorščakov, se je na nemški parnik „Hollanda“ rešilo.

Morski somi požrli so nekega natararja, ki se je pred kratkim peljal na parniku „Darmstadt“ iz Nemčije v Avstralijo ter med vožnjo od Adena do Kolombo vsled blaznosti v morje skočil. Ko so ga hoteli rešiti, so ga morske pošasti že raztrgale in pohrustale.

Železniški čuvaj in medved. Nedavno je železniški čuvaj v Plazih videl v noči na progi nekaj črnega proti sebi iti. Ko je s svojo svetilnico bliže posvetil, spoznal je, da ima pred seboj veliko medvedko s tremi mladiči. Medvedka je po konci proti njemu stopala in prestrašeni čuvaj je iz strahu spustil svetilnico iz rok, ki je takoj ugasnila. Zdaj pa je prisopihal vlak in zver je mislila, da je to še vedno čuvaj z lučjo, se je krepko na napad pripravila; toda lukamatija jo je na mestu pomečkal. Starka je tehtala 130 kilogramov. Mladiči so brez sledu izginili.

Celo mesto zgorelo. Mesto Binau v provinciji Laguna je popolnoma zgorelo; več sto oseb je v ognju našlo smrt, nad 50 tisoč ljudi pa je brez strehe.

Odlikovan Štajerc v Ameriki. Največji ameriški denarni zavod „National City Bank“ v New-Jorku je razpisal bogato darilo tistemu, ki bi ji navsvetoval najuspešnejše sredstvo, kako bi se dalo to podjetje še povzdigniti. Oglasilo se je 350 konkurentov, a tretje priznanje in nagrado dobil je uradnik imenovane banke, naš rojak Lav. Friedrich, rojen Središčan.

Bivši turški sultan Murat, brat sedaj vladajočega sultana Abdula Hamida, je v Carigradu umrl. Murat je zasedel meseca maja 1876. leta turški prestol, a se je moral v kratkih tednih umakniti svo-

jemu bratu, ker ga je državni svet spoznal za vladanje nesposobnega. Sultan umirajočega brata ni obiskal, odredil je čisto priprost pogreb, na dvoju se za njim ne bode žalovalo in časopisom je naročeno, da smejo k večjemu štiri vrste o rajnem pisati.

Pisma uredništva.

Dopisniku iz Spodnje Polskave: Da sta farska torba in pa volčji želodec brez dna, je itak znana stvar, toraj Vaše poročilo ne donaja kaj posebno novega. Ako pošljete nam kaj zanimivejšega, radi sprejmemo.

Dopisniku iz Bizena: Vaša pripoved „o mačjih lovcih“ je brez posebnega pomena. Sploh se od lastnikov lova smatre vsaka mačka, ki se klati daleč od doma po hosti ali po polju, za zver, katero sme vsak pooblaščen lovec v svojem revirju ustreliti. Ne žalujte preveč za Vašo muco, saj še mačji rod ni izumrl!

Špitalič: Mi smo popolnoma Vašega mnenja in tudi mi smo merodajnim krogom celjskega volilnega okraja omenjenega gospoda za kandidata nasvetovali, toda nihče se ni brigal za to zadevo, toraj smo jo tudi mi opustili.

Mnogi dopisnikom: Tokrat ni mogoče zaradi volitev, kakor sami vidite. Toraj potrpljenje!

Razglas.

Okrajni odbor v Ptujju je za povzdigo v okraju jako zastajane svinjereje čistokrvne, lepe bele, dobro izrašene in močne mrjasece in prasičice velikega angleškega plemena v starosti dveh mesecev nakupil in bo 35 teh živalij pri mlinu gosp. Jurca na Bregu pri Ptujju v petek, 30. septembra t. l. ob 9 uri predpoldne po javni dražbi svinjerejem prodal. Eno prase bode sklicano za dve kroni in kar bo skupna cena nakupno presegala, to svoto bode okraj kot subvencijo v okrajno blagajno prevzel. Prase se bode tistemu prepustilo, kateri bo največ obljubil ter kupno ceno takoj položil ter dražbeni zapisnik, oziroma zavezno pismo, vsled katerega se mora zlicitirano prase najsi bo mrjasec ali prasica najmanje dve leti po dorasli starosti 10 mesecev za javno oplemenje rabi, podpisal

Okrajni odbor v Ptujju, dne 12. septembra 1904.

f 321

Načelnik: Ornič I. r.

Spretni viničarji,

ki imajo več delavnih moči, dobijo pod ugodnimi pogoji takoj službo na viničarijah v Halozah. Več se izve v knjigarni W. Blanke-ja v Ptujju.

Naznanilo.

Iz skrbniške mase (Kuratelmasse) Janeza Werschetz, veleposestnika v Olimju, okraj Kozje, se jako vredno proda okoli 4.000 litrov vina iz leta 1902 in več sodov, držečih 4 do 35 veder. Na vsakojaka tozadevna vprašanja odgovori skrbnik, gospod dr. Richard Zirngast, odvetnik v Kozjem.

317

Klosterneuburške moštne tehtnice (vage) (Klosterneuburger Mostwagen)

od Babo

preskušene, z merilnim valjarjem ali pa brez njega, priporoča Jožef Gspaltl, zlatar in optiker v Ptujju.

306

Suhe gobe

kupuje po najugodnejših cenah

JOSIP KORDIČ

Ljubljana.

Kuharica

z daljšimi spričevali, katera zna dobro kuhati, se išče od gospe Roza Blanke v Ptujju.

Nikolaja Györek-a naslednik v Mariboru, Burgplatz 5

usnjarija, trgovina z usnjem in s čevljarskimi potrebščinami priporoča izvrstne podplate, Blankleder, v kovrstno vrhnjo usnje in čevljarske reči.

Vso blago je v lastni delavnici izdelano.

Kože se po nizki ceni in vtrpežni usnje predelajo.

Trsno kolje!

Gozdarsko oskrbništvo Mokriče, južne železnice postaja Brežice ali pa Samobor na Zagrebčki železnici ima okoli 500 tisoč cepanij, 3 metre dolgih, lepih, kostanjevih trsnih kolcev na prodaj. Ker bodo ti do konca februarja narejeni in se morajo tedaj koj poslati, bi bilo dobro, da bi kupci svoja naročila takoj vposlali, da se jim zamore pravočasno ustrediti.

Gozdarsko oskrbništvo Mokriče, pošta Jesenice ob Savi na Dolenjskem.

H. Pilz, nadgozdar.

Opravična številka C III 184/4

1

Oklic.

Zoper Rozalijo Osenjak, posestnico v Spodnjih Jablanah števil. 25, katere bivališče je neznano, se je podala pri c. kr. okrajni sodnici v Ptujju po Mar. Koren-Beranič, vžitkarci v Podloži, tožba zaradi poznanja vžitka. Na podstavi tožbe se določi obravnavna na 19. september 1904 dopoldne ob 9 uri v isti števil. 12. V obrambo pravic Rozalije Osenjak se postavlja za skrbnika gospod Matija Pungertnik, posestnik v Spodnjih Jablanah. Ta skrbnik bo zastopal imenovane v oznamenjeni pravni stvari na njeno varnost in stroške, dokler se ne oglasi pri sodnici ali ne imenuje pooblaščenca.

C. k. okrajna sodnica Ptuj, oddelek III., dne 30. avgusta 1904.

Lep vinograd

dovršenim novim nasadom, samo četrt ure od farne cerkve v Barbara v Halozah oddaljen, s vsem zemljiščem vred (okoli deset oralov ali joh) po vredni ceni proda. Posestvo obsega vinograd, travnik, njive, sadunosnik in gozd. Letošnja trgatev sliši spcu. Vprašanja naj se naslo- na gospoda: **Ogorelec**, nad- telj pri Sv. Barbari v Halozah. 259

Na prodaj

na Gornjem Bregu, 10 minut od mesta Ptuj, lično posestvo zidano hišo (4 sobe, kuhinja) in gospodarskimi poslopji. Vrt je lep vrt in eden oral travnatega zemljišča. To posestvo se proste roke zaradi preselitve prodaj po ceni proda. Naslov pro- dajalca pove upravništvo „Šta- jerca“. 311

Trgovski pomočnik,

namenjen v manufakturni in špece- rski stroki, spreten prodajalec, s 1. oktobrom službo menjati. Pove pove upravništvo „Šta- jerca“. 312

Pekovski učenc,

keri morda biti na manjše 16 let in ima veselje do pekovske sprejme se takoj pri: **Janez Čuks-u** v Slovenski Bistrici. 303

Lepo posestvo

na prodaj, 25 minut od Ptuja, z močno, zidano hišo, obstoječo iz dveh sob, 1 kuhinje, čumate in lepe kleti. Zraven je novo postavl- ljeno gospodarsko poslopje s svinj- skimi hlevi, vrt za zelenjad, 2 oralna rodovitnih njiv in 1/2 oralna travnika s zlahnim sadnim drev- jem zasajenega. Več pove uprav- ništvo „Štajerca“. 313

Kot kočijaž ali konjar

želi takoj vstopiti v službo mlad, čvrst fant, ki je že kot kočijaž služil. Vprašanja se blagovolijo nasloviti na: **Jožef Topolovec** pri gospej Magdaleni Žitnik v Budini pri Ptuj. 302

Pekovskega učenca,

čvrstega dečka, sprejme takoj v uk ter ga s vsem potrebnim preskrbi (tudi v šolo zamore hoditi) **Ferdinand Bratuša**, pekovski mojster v Slovenski Bistrici, od katerega dobijo stariši vsa po- trebna pojasnila. 304

Brivski pomočnik

dobi s 1. oktobrom službo pri g. Richardu Starkel v Ptuj. 305

3 lončarski pomočniki

in sicer 1 žgalec, 1 spravljalce in 1 sukač se sprejmejo takoj v delo pri **Jožef Wesiag-u**, lon- čarskem mojstru v Ptuj. 310

Več lepih posestev na prodaj.

1. Zidana z opeko krita hiša z dvema sobama, kuhinjo in kletjo; zraven je hlev, velik vrt. sadu- nosnik in brajde. Zemljišče meri okoli 1 1/4 oral. Cena 3.100 gold. (Šparkasa ima 1.200 gold. vknji- ženih.)

2. Hiša s tremi sobami, kuhinjo (s šparherdom) lojpo in kletjo; zraven so svinjski hlevi, škedenj in lep travnik. Hoste je okoli 4 oral. Cena 3.600 gold. (šparkase 200 gold.)

3. Novozidana hiša s peterimi soba- mi b'izo cerkve in šole v št. Petru niže Maribora; kuhinja, lojpa, lepa klet, živinski in svinjski hlev, lep sadunosnik, njiva, travnik, vrt. Cena 3.100 gold. (šparkase 150 gold.) Polovica kupne cene lahko proti 5% obrestim na posestvu ostane. Ugodno za vsako obrt; mesarijo, krčmo, štacuno itd.

4. Velika, novozidana, z opeko krita hiša, v kateri je popred bila štacuna in mesarija, ob glavni cesti 1/4 ure od Maribora, z dvema gostilniškima in 4 drugimi sobami, 3 kuhinjami. V gospo- darskem poslopju so 3 sobe, 3 kleti, hlev, škedenj itd. Hiša nese na leto 465 gold. najemnine. Ko je bila ondi krčma, se je stočilo na leto 600 sodčekov piva, 20 polovnjakov vina in 22 polovnja- kov tolkle. Ugoden kraj za mestne izletnike (Ausflügler) in je sploh ondi mimo živahen cestni promet. Cena 10.000 gold. (šparkase 1.300 gold), od kojih lahko 3—4000 gld.

proti 5% obrestim na posestvu ostane. Več pove **Franc Pod- lipnik** na Tezni št. 42, pošta Maribor. 319

Na prodaj

je lepa, novozidana hiša tik glavne ceste 10 minut od Ptuja; zraven sta 2 hleva in 2 drvarnici ter lep prostor za vrt. Od jako nizke kupne cene lahko polovica na po- sestvu vknjižena ostane in se po- lagoma izplača. Naslov pove upravništvo „Štajerca“. 312

Malo posestvo

je iz proste roke na prodaj na Spodnjem Bregu pri Ptuj. Hiša je nova. Naslov lastnika se izve pri upravništvu „Štajerca“. 315

4 pare čevljev

za samo 5 kron

dobi se zaradi nakupa velike mno- žine obuval še kratek čas za to jako nezadno ceno in sicer: 1 par možkih in 1 par ženskih čevljev za vezati, iz rujavega ali pa črnega usnja, z močno pod- kovanimi podplati; nadalje 1 par možkih in 1 par ženskih modnih čevljev; vsi tri pari so po najno- vejšem kroju jako elegantno iz- delani, močni, ter stanejo skupaj samo 5 kron. Velikost v centi- metrih. Blago se pošilja proti naprej vposlanemu denarju ali pa proti poštnemu povzeltu. Za- mena je dovoljena ali pa se denar vrne brez vsega ugovora. Trgo- vina s čevlji: **A. Liban** v Kra- kovi št. 79. 316

40 dni na kredit!

Takih in enakih kričaskih priporočil moja svetovnoznana tvrdka za hvalo mojih ur ne potrebuje, rečem Vam toraj samo: pazite na tvrdko (firmo). Vsaka taka hvala je za priporočitev mojih ur čisto nepotrebna, ker v 40 dneh mi uro itak more vsakdo nazaj poslati, kdor njo ni zadovoljen in dam vplačani denar takoj nazaj. Solidnejše kupčije nikdo ne more zahtevati.

40 dni na poskus!

Pazite na plombo!

Pojasnilo!

Jako čislane antimagnetične remonter-ure na sidra (anker) zistem Roskopf, v nikelnastem okrovu se že nekaj let od mojih kupo- valcev kaj radi kupujejo, posebno jih čislajo ljudje na kmetih, uradniki, orožniki, finančni in železniški uslužbenci, ker so z njimi prav zadovoljni.

Privatnim kupcem pošiljam moje prave ameriške antimagnetične remonter-ure na sidra, zistem **Roskopf št. 99** (jako priporočljiva službena ura) s patentovanim email-kazalnikom, s sekundnim kazalom, v dobro se zapirajočem nikelnastem okrovu ali pa v črnem jeklenem okrovu in s pozlačenimi kazali, natančno regulirana, s triletno pisмено garantijo v trpežni škatljici iz te- lenovega usnja, z nikelnasto veržico in obeskóm vred, z karabinerjem in varstvenim obročem, velja komad samo 2,50 gld., 3 komadi 7 gld., 6 komadov pa 13,50 gld.

Posilja se proti poštnemu povzeltu ali pa, če se denar naprej pošlje.

HANNS KONRAD

prva tovarna za ure v **Brüxu št. 949** na Češkem, ces. kr. sodnijsko poverjeni cenilec. Moja tvrdka je odlikovana s ces. kr. avstrijskim orlom in s zlatimi in srebrnimi medaljami iz raznih razstav ter z več, kakor z 10 tisočimi pohvalnimi pismi iz vseh krajev sveta. Moja tvrdka je kot izvozna tvrdka v tej stroki brez samohvale največja in najstarejša ter razpošilja v vse dele sveta. Ustanovljena je leta 1837. Prepis pisma, ki sem ga nedavno sprejel:

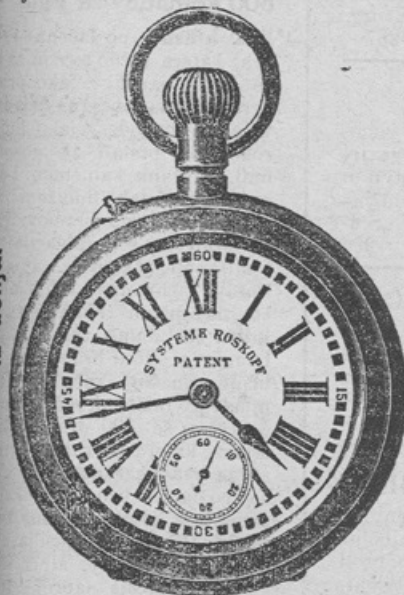
Uaša blagorodnost! S posebnim veseljem moram Vam priznati, da tiste tri ure, katere sem pred nekaterimi leti iz Vaše tovarne dobil do današnjega dne brez prestanka prav dobro grejo in da jih še pri nobenem urarju nisem imel. Dovolil sem si tudi Vaše izvrstne ure pri vsakej priložnosti priporočati, kakor na pr. pri konferencijah. Za izvestno in trpežno napravo Vaših ur odkritosrčno se zahvaljujoč prosim Vas, da blagovolite mojemu današnjemu naročilu tudi tako vestno ustreči. Spodnjistanetič (v Bukovini) dne 7. 12. 1903. Jan. Buczkovski l. r. nadučitelj.

Pozor! Mali urarji in barantači ponarejajo moje kataloge in risbe ter navidezno svoje ure ceneje prodajajo. Te navidezno cenejše ure pa so malovredno, slabo blago, čestokrat niso reparirane, s slabim okrovom, za katere se ne more 3 leta pošteno jamčiti. Ne dajte ne pa za daljšo rabo! Pazite na mojo blizu že 20 let obstoječo tvrdko.

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v **Brüxu št. 949.**

Ilustrovani ceniki se na zahtevanje zastonj in franko dopošljejo.

166 A.

Samo gold. 2,50 z veržico in s skatljico iz usnja.

s takim blagom slepiti, ki je samo za oko

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina k „zelenemu vencu“

v Ptuju

kupuje vedno

vsakovrstno frišno sadje

jagode, maline, črešnje, višnje, jabolke, hruške, slive, breskve, marelice, ringle, špindlinge, šipke, dren, kutine, kostanje, orehe, grozdje, jajce, krompir, luk, česen, vsakovrstni fižol, maslo, frišno surovo maslo (puter), med, čebelni vosek, posušene gobe, hren, salato, murke, zelje, laneno seme, živo in pitano perutnino, suhe hruške, suhe črešnje, suhe slive in jabolčne krhlje, kure, race, gosi i. t. d.

vse to po visokih cenah. 190

Pozor biciklisti, krojači in šivilje!

Popravila bicikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Bestandteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angleškem.

Tudi imam vedno v zalogi že rabljene in dobro ohranjene bicikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem
Anton Fink 1162
mehaniker v Ptuju, Postgasse šte. 14.

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. V ta namen naj se rabi najpripravnejše znano sredstvo dr. Rose balzam za želodec. Ta je narejen iz najboljših iziskanih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospešuje prebavljanje ter provzroča lahko odvajanje tako, da služi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

Svarilo! Usi deli embalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga lekarna B. Fragner-ja v Pragi c. kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“ Praga, Mala Strana, ogel Herudove ulice.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika steklenica in za K 150 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštine prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ptuju v lekarni g. Ignaca Behrbalk (spodnja lekarna). 896

V Ameriko potujoči

blagovolijo naj se obrniti na
agenturo Zwilchenbart v Buchsu in v Baslu
(Švica.)

Havre-New York.

Vožnja čez morje samo 6 dni

Na vsako vprašanje da se poštine prosti
brezplačen odgovor in pojasnilo.

Dva čevljarska pomočnika

dobita stalno delo pri Cvetku Pičko, čevljarski mojster na Suhu, pošta Laboda (Lavanüüd) Koroško. 281

Malo posestvo

ob cesti na Brezje (Fraustaudnerstrasse) šte. 225, občina Pobrežje pri Mariboru je po ceni na prodaj. Zidana hiša s 3 sobami in 2 kuhinjama, klet, gospodarstveno poslopje s hlevi, vrt za zelenjad, štepih itd. Več pove: Franc Spindler, Faustaudnerstrasse Nr. 225, pošta Maribor. 286

Pekovski učenc, sin

poštenih starišev, sprejme se takoj v uk pri pekovskem mojstru, ki ga bode s vsem potrebnim preskrbel, da stariši ne bojo imeli nobenih stroškov. Fant bode ondi imel tudi priliko, se nemški naučiti Franz Richterics, Bäckermeister in Klöch bei Radkersburg. 287

Šafar,

oženjen, v najboljših letih, zmogel slovenskega in nemškega jezika ter izurjen v poljedelstvu in živinoreji, išče primerno službo. Naslov pove upravništvo „Štajerca“ v Ptuju. 296

Priden hlapec,³⁰⁰

dosluzen vojaški trobentač (Hornist) se sprejme za postiljona (poštnega voznika) pri ces. kr. pošti pri sv. Vidu nize Ptuja. F. Schosteritsch, ces. kr. poštar.

Planinske brusnice

(Kärntner Alpenpreiselbeeren) iz Koroškega priporoča v najboljši kakovosti po jako nizki ceni proti poštenu povzetju (Post-Eilgut-sendung) Othmar Goll, trgovec v Meži, (Post Miss a. d. Drau.) 276

Hitra razprodaja
4 pare čevljev za gold
250.

Ker se je nakupilo velikansko množica čevljev, so isti le malo časa po sramotni ceni: 1 par možkin in 1 par čevljev za dame na vrstico, rjavi ali črni, z močnimi obitimi podplati, nadalje 1 par možkih in 1 par ženskih modrih čevljev, vsi 4 pari so elegantno izdelani, čedni in lahki. Velikost na cm. Vsi 4 pari stanejo le gl'd. 250. Razpošilja se le proti povzetju ali naprej po pošt-nim zneskom H. Wachtel, eksportna hiša za čevlje, Krakovo 154.

Se lahko zamenjajo, ali denar vrne.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več tako priložnosti 118

500 komadov za 1 gl'd. 95 kr

Ena krasno pollačena precizna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna zidana kravatna za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasna mošnjček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbo za srajco, (3% dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelnja, 1 fini album s 26 najlepšimi slikami, 1 elegantna broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hišnih opravilih in za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gl'd. 95 kr. Razpošilja se proti poštenu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica P. Lust, Krakov (Krakau) št. 4.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

„Brzojav“ (Telegramm).

Vsakovrstni obrtniški delavci, ki so brez dela ali ki bi hoteli svoje dosedanje mesto premeniti, zamorejo **takoj delo dobiti**, in sicer se jim da v to svrhu jako dober nasvet za **trajen in dober posel**.

Po največ se iščejo: krojači, mizarji, kovači, sodarji, sedlarji, remenarji, krznarji itd.; nadalje spretne kuharice, sobarice, natakariče itd.

Zglasitvije sprejema in nemudoma odgovarja

Ivan Z. Rebek,

pooblaščen posredovalec obrtniških delavcev in raznovrstnih služabnikov v
278 **Belovaru (Hrvatsko).**

FRANZ SODIA

172

tvornica pušk (Gewehrfabrik in Ferlach, Kärnten)

Prilagoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in krogelje, najizbornejša dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cene s pridobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah, poštine prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Kdor bi z mojim blagom ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zaloga je jako velika.

V. Leposcha na Bregu in v Ptujju

Prilagoča svojo veliko zalogo Portlanta-vega cementa (Judendorfer Portland-Zement) ter vsakovrstnega špecerij-kega in železnega blaga po najnižih cenah.

S spoštovanjem

V. Leposcha.

Nikdar več ni take prilagodnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlače izprodana, dobi vsakdor

hlače

za malo svoto in sicer za **1 gld. 80 kr.**

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. Hlače so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Pošljejo se po poštini povzjetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgot hlače in širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za suknenno blago Ch. Jungwirth, Krakau 51.

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar. 1110

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekla-danja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji

ali

Karl Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41. 537

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka prilagodnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berenšteinom). 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojetno zrcalo, 1 usnjat možnjiček, 1 žepni nožič z pri-

pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezлата z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korenspondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1 80. Razpošilja se proti povzjetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/14. 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Izvrstni, od nikogar doseženi **Mörathon** se ima zahvaliti svojemu vprovspehu proti nikotinu edino impregniranju dotičnih zelišč. Ne povzročuje glavobola ter daje tobaku jako prijeten duh. Paziti je treba na varstveno znamko in na ime „Mörathon“.

Glavna zaloga: Jožef König v Celju. Kjer ni založišča, od tamo dobijo naročniki pošiljatev v paketih po 10 komadov (10 Stück) 2 52 kron.

Theodor Mörath v Gradcu. 176

Angleške svinje (praseta)

čistega jorkširskega plemena, stare od 2 mesecev do 1 leta, med temi tudi en mlad plemenski mrjasec (Zuchteber), se prodajo na graščini **Dobrava (Neustift)** pri Ptujju. Več se izve pri g. **Franc Kaiser** v Ptujju.

283

Seno, slama, oves

290

se po **najboljši ceni** kupuje in plačuje pri gospodu **Karol Teppey v Celju.**

Najboljši in najcenejši nakup vsakovrstnih godal (Musikinstrumente)

W. Schramm,

izdelovalec godal

v Celju, Gratznerstrasse šte. 14. Prodajam vsakovrstne plehaste in lesene pihalne instrumente, dobre gosli za šolarje po nizki ceni, kitare, citre, harmonike na meh, hobne, tamburice, jako fine strune. Kupujem stare gosli ali pa jih zamenjam za nove. 284

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2 $\frac{1}{2}$ metra dolga, velja samo 1 glđ., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 glđ. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „štrozke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr

Brata Slawitsch 265

trgovca v Ptuj, Florianski trg.

Razglas.

Hranilnica v Ljutomeru da sledeče na znanje:

Vsled naše prošnje sta dva od ces. kr. namestništva iz Gradca poslana računski uradniki naš zavod od 13. do 24. junija t. l. natančno pregledala.

Na podlagi tega pregledovanja je ces. kr. namestništvo v Gradcu z ukazom z dne 7. julija t. l. šte. 28.894 označilo vodstvo hranilnice kot vestno in opravništvno kot primerno in se je posebno povdarjalo, da se za varnost vlog nahaja popolnoma zadostno poroštvo, ker tudi rezervni zaklad kaže stanje, ki presega povprečno visokost pri štajerskih hranilnicah.

Hranilnica v Ljutomeru, dne 7. septembra 1904.

Deželni namest. komisar: **Hermann Ritter von Rainer** zu Harbach.

Za ravnateljstvo: **Julius Thurn.**

Tovarna za poljedelske stroje C. Prosch-a v Celovcu

priporoča

izboljšane

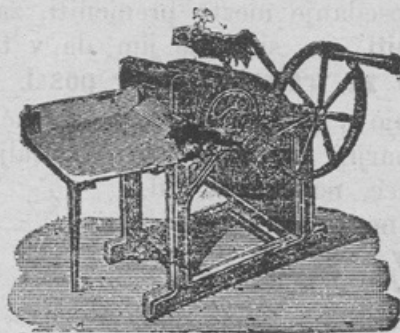
vitale (Göpel) mlatilnice

z najnovjšimi tečaj (lagerji), lahko tekajo

Dalje stroje za rez

nico delati, trijerje in mline za šrot.

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo v prostu. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštne prostu zastoj.

Priporočava pravo, izvrstno, domače

Bučno olje (Kürbiskernöl) in

80% no kislino za jesih (ocet) delati

Iz enega litra te kisline napravi se 20 litrov dobrega in zdravega jesiha. Dobi se v vsakej meri žini ter se pri naročilu prosi za natančni naslov in ime zadnje pošte.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj

Perva štajerska tovarna sre

brnin zlatnin in verižic

s parnimi stroji

Franc Pacchiaffo

v Celju

ces. in kr. dvorni liferant

tovarna:

gledališka ulica,

šte. 4.

Prodajalnica

glavni trg

šte. 4.

Lastna delavnica za popravila in zavod za graviranje.

Dela se vse na novo, vdelujejo se kamenčki in vzorcih in risbah.

Elektro-galvanično pozlačenje in posrebrnjenje.

Zaloga vseh reči za vsakdanji rabo.

Učenci in učenke z dovršenim 14. letom se sprejmejo v uk.

Volilci mariborškega volilnega okraja iz IV. občne kurije za deželni zbor štajerski!

☞ Dne 20. septembra t. l. ☜

bodete volilci mariborškega volilnega okraja, ki obsega sodnijske okraje Arvež, Slovenska Bistrica, Cmurek, Ivnik, Maribor, Marnberg in Radgona volili poslanca v deželni zbor. Za kandidata je od napredne stranke nastavljen gospod

Albert Stiger,

dolgoletni župan in okrajni načelnik slovenjebistriški. Ta mož je vzorni gospodar ne le samo svojega posestva temuč tudi njemu v skrb izročena okraja in občine. Volite gospoda

Albert Stiger-ja,

kajti ta mož je dosedaj vedno kazal, da ima srce za kmeta in delavca in da je v obrambo pravic priprostega ljudstva vedno pripravljen storiti vse, kar je mogoče, da se nižjim stanovom od vlade da, česar jim gre.

Albert Stiger

ozna težnje kmečkega in delavskega stanu, pa je tudi dovolj ugleden mož, ki bo znal v zbornici svojim predlogom in zahtevam veljavo priboriti, kajti njegovo ime samo zato med priprostim ljudstvom, temuč je, tudi v višjih krogih na dobrem glasu.

Albert Stiger

skrajno značajan mož, poštenjak skozi in skozi, on je mož — beseda, ki bode bljubo, se za svoje volilce pri deželni vladi na vso moč potegovati, tudi zvesto žal, toraj Vas resno vabimo in opominjamo: volite enoglasno gospoda

Albert Stiger-ja

župana in okrajnega načelnika v Slovenski Bistrici.

Volilci iz IV. občne kurije volilnega okraja ptujskega!

Deželnozborska volitev je tu. Dne 20. septembra t. l. bode volilec IV. občne kurije prvič stopili na volišče. Izvoliti si imate zaupljivega moža, ki bode možato zastopal Vaše interese in se krepko potegoval pri deželni vladi za Vaše pravice. Ta mož popolnoma čistega značaja, ki dobro ve, kje da Vas čerpati tišči, ki pozna težnje in britkosti Vašega stanu, ta mož je naš kandidat kmetovalec

Franc Vračko,

ki je že 14 let načelnik okrajnega zastopa gornjeradgonskega. Ta mož je zaupanja popolnoma vreden in s prepričanjem Vam zatrdimo, da si ne morete boljšega izvoliti.

Franc Vračko

je že 22 let občinski predstojnik v Orehoveih pri Radgoni ter je od vsakega občana čislán in spoštovan mož, kakoršnega ima le malokatera občina na čelu. Vaš poslanec naj bo

Franc Vračko,

ki je že 15 let načelnik cerkvenega konkurenčnega odbora, kjer go podari v popolno zadovoljnost prebivalstva kakor cerkvenega predstojništva. Volite enoglasno

Franc Vračko-ta,

ki je se kot dolgoletni ud krajnega in okrajnega šolskega sveta možato potegoval za dobro uredbo ljudske šole, kakoršna je naj priprosto ljudstvo prikladna in kakoršna mora biti, da tudi otroku najrevnejšemu kmeta, kočarja ali delaveca omogoči priti v poznejšem življenju v boljšo stanje. Ta mož, ki živi z Vami in med Vami, ki pozna Vas in Vaše potrebe, je naš kandidat, kojega Vam svetujemo enoglasno izvoliti:

Franc Vračko

kmetovalec v Orehoveih pri Radgoni!

Volilne legitimacije nobeden volilec ne sme doma ali kje drugod pustiti, ker brez nje se bi pripustil k volitvi. Nikdo, in tudi noben ud volilne komisije volilca ne sme vprašati, koga da bode volil ali koga je volil.